

Intervju med Torbjörn Alström, intervjuperson nr 67

Projekt: Göteborg berättar

Bandningens längd: 00:55:21

Datum: 2018-11-14

Intervjuare: Marja Ågren

Plats: Göteborgs stadsmuseum, Sarauws rum

Tid: 16:30 – ca 17.30

Intervju med Torbjörn Alström

Bandningen börjar

Intervjuare [00:00:01]: Så då ska vi se om den börjar på en gång, jajamensan.

Talare [00:00:06]: Ja.

Intervjuare [00:00:06]: Så och så ska jag säga det då att det är den 14:e november 2018 och jag som intervjuar heter Marja Ågren och vi sitter här i Sarauws rum skulle jag säga på Stadsmuseet och jag ska intervju dig som heter...

Talare [00:00:21]: Torbjörn Alström.

Intervjuare [00:00:24]: Ja och när är du född?

Talare [00:00:26]: Jag är född 1958.

Intervjuare [00:00:30]: Var då någonstans?

Talare [00:00:31]: I Lidköping.

Intervjuare [00:00:36]: Hur länge bodde du i Lidköping?

Talare [00:00:36]: Tills jag var 13 sen flyttade vi ut på landet, min bror höll på med hästar och hästhoppning så då skaffade vi en gård och hästar så där bodde jag tills jag var 18 innan jag flyttade in till Skövde, och den här gården låg i ett område som heter Berg utanför Lerdala kanske är ett mer känt område, på Billingsluttningen.

Intervjuare [00:00:59]: Hur var det?

Talare [00:01:02]: Det var underbart, jag hade mycket kompisar, var inte så engagerad i hästarna på det sättet men jag hjälpte till ganska mycket och genom att min bror tävlade så åkte man ibland med på tävlingar och hjälpte till och var lite hästskötare och sådär, och jag älskade att vara med hästarna men jag red väldigt lite, och sen hade vi också hundar och katt och senare när vi inte hade hästarna kvar så hade vi lite får en period, så det var mycket djurliv där.

Intervjuare [00:01:33]: Finns den kvar, eller gården?

Talare [00:01:36]: Gården finns kvar men mina föräldrar flyttade tillbaka till Lidköping när alla barnen hade lämnat boet.

Intervjuare [00:01:44]: Hur många barn var det?

Talare [00:01:45]: Fyra sammanlagt är vi, syskon, två tjejer och två pojkar precis perfekt [skrattar].

Intervjuare [00:01:51]: Samma för mig kan jag säga [skrattar]. Ja men så och nu, var bor du nu?

Talare [00:01:59]: Nu bor jag i Järnbrott i en bostadsrätt, jag har bott där nu i 4,5 år.

Intervjuare [00:02:08]: Hur är det?

Talare [00:02:09]: Jag stortrivs, jag flyttade till Göteborg, jag bodde i Kungälv emellan när jag hade familj och när jag då eller, jag och min sambo separerade så flyttade jag in till Göteborg men då hamnade jag i Kålltorp först. Därför att jag hade råd att köpa en lägenhet där helt enkelt av rent praktiska skäl, och sen är det också ett ganska mysigt område. Men sen när jag fick jobb, fast jobb på Frölunda Kulturhus så kände jag att sitta och åka spårvagn genom hela staden varje morgon och kväll, speciellt när man ibland jobbar kväll, så kändes det för slitsamt och åka bil ville jag inte och cykla kändes för långt. Så då kom jag över en lägenhet i Järnbrott i ett gammalt femtiotalshus som i och för sig är ny, eller är renoverat, men sen har jag renoverat lägenheten ganska mycket men jag stortrivs där för det är väldigt, väldigt lugnt och tyst område på kvällarna.

Intervjuare [00:03:08]: Just det, är det där i närheten av Radiotorget?

Talare [00:03:10]: Precis, det är lite länge bort, de här tvåvånings femtiotalshusen som är en jättestor bostadsrättsförening så då har jag bara fem minuters cykel till jobbet och tio minuters cykel till havet och där har jag min segelbåt så jag har det ganska bra [skrattar].

Intervjuare [00:03:28]: Ja det låter så [skrattar]. Finns det något som inte är bra med att bo i Järnbrott?

Talare [00:03:31]: Det enda är väl att man önskar ju att köpmannaföreningen på Radiotorget vågade göra någonting fint där. Speciellt kan jag tänka mig nu när det är ett stort generationsskifte i hela området, det är väldigt mycket äldre som har bott där i många år och nu är det många som försvinner och många unga barnfamiljer kommer in eller ja, ganska mycket unga, för jag tror att det är ett ganska prisvärt område fortfarande, om man jämför med många andra delar av staden och det är ett lugnt område och det är nära till allt, du har Frölunda Torg, du har skolor, du har dagis, du har allting där, så det jag skulle önska det var att man vågade göra någonting riktigt fint utav Radiotorget.

Intervjuare [00:04:16]: Vad tänker du då?

Talare [00:04:16]: Någon liten restaurang, några små, någon liten delikatessaffär, ett café, för att befolkningen ökar så oerhört mycket där ute och jag menar alla vill inte till Frölunda Torg, och ha någonting som du kan promenera till för att sitta och äta en god bit mat en kväll jag tror att det skulle klara sig jättebra. Men man måste våga satsa då.

Intervjuare [00:04:42]: Vad finns det där idag?

Talare [00:04:43]: Nu är det mest bara, ja det finns en fiskaffär som i och för sig är trevlig, men sen är det lite det här reklambyrå, det är någon loppis, det är någon cykelaffär och så vidare. Så det är tråkigt att det inte används mer.

Intervjuare [00:05:02]: Tror du att det kan bli?

Talare [00:05:04]: Förhoppningsvis, alltså det kanske krävs ett generationsskifte, att våga och att önskemål kommer mer och mer, och det kanske det gör genom att det blir generationsskifte nu och att det kommer mycket yngre som gärna kanske vill kunna promenera till ett café. och inte känna att jag måste åka in till Frölunda Torg som är så stort.

Intervjuare [00:05:29]: Just det, hur länge har du bott i Göteborg?

Talare [00:05:33]: Alltså jag har bott omväxlande i Göteborg ända sedan egentligen -83 men inte heltid för först gick jag på Nordiska Folkhögskolan i två år och sen hamnade jag i Göteborg under något år och sen åkte jag till USA för att studera och var borta i ett år. Sen när jag kom hem så hamnade jag på Kinnekulle för att jag jobbade med en teatergrupp i Skövde, och Kinnekulle var den plats som jag kände mig mest, alltså mest mina rötter helt enkelt, därför att där växte jag upp som barn från när jag var ett år till jag var elva kanske och vi hade sommarstuga där, och vi bodde där nästan hela eller hela sommaren och oftast innan vi började skolan så bodde vi ännu längre där ute. Så där kunde jag varenda stig. Så när jag hade varit två år i USA nästan så kände jag att nej men där är mitt hem, så då bodde jag där och så pendlade jag till Skövde. Så att och sen efter det att jag hade varit skådespelare i Skövde då under ett par år och jag tröttnade på det så flyttade jag tillbaka till Göteborg, och började jobba som pedagog mera, och studerade hantverk, så efter det, kan det vara -88, -89 någonstans som jag i princip sedan dess har bott förutom de åren i Kungälv med min familj då.

Intervjuare [00:07:13]: Ja just det, hur länge var det Kungälv?

Talare [00:07:15]: Det var ganska många år, det blev väl nästan, jag kan tänka mig att det var väl, nu får vi se min dotter var två år när vi flyttade dit och jag separerade när hon var 16 så där emellan bodde vi i Kungälv.

Intervjuare [00:07:34]: Har du fler barn?

Talare [00:07:35]: Jag har en son som är min son men han är inte min biologiska son, som jag har precis blivit nybliven farfar för första gången, ja nu är det 8,5 månad sedan men ändå.

Intervjuare [00:07:49]: Ja vad roligt.

Talare [00:07:50]: Ja så det är jätteroligt och båda bor i stan, både min dotter och min son bor i stan med sina respektive.

Intervjuare [00:07:57]: Men du bor själv nu?

Talare [00:07:58]: Jag bor också här heltid så att det...

Intervjuare [00:08:03]: Just det och varför ska man bo i Göteborg tycker du?

Talare [00:08:10]: Ja varför ska, jo dels är det ju havet som lockar men det är också en mentalitet i Göteborg som lockar, jag vet väldigt många inom min bransch inom kultur och framförallt kanske teater som gärna vill söka sig till Stockholm, och jag har aldrig varit sugen på att flytta till Stockholm, aldrig någonsin, därför att det är en annan mentalitet, det är ett hårdare klimat, det är mycket mer konkurrens, det är mer stress och det är något speciellt med göteborgsmentaliteten den, även om det kan bli som en klyscha ibland, så är det någonting, man hamnar oftare i långa samtal med okända här, man märker bemötandet på ett café eller i en affär är annorlunda, så att och det är som, jag brukar alltid säga att Göteborg är en väldigt stor småstad, det är mer jämförbart med det än att det är en storstad. Så det tycker jag särpräglar Göteborg väldigt mycket just den här mentaliteten.

Intervjuare [00:09:15]: I positiv bemärkelse?

Talare [00:09:16]: Ja i en väldigt positiv bemärkelse. Sen är det inte bara positiva, det finns också negativa saker, vi har ju, alla städer idag brottas med samma problem med våldet, gängkriminaliteten, hämndaktionerna, ungas frustration men det är ingenting som är på något sätt unikt för Göteborg utan det är så i nästan varenda stad idag. Så det är väl det negativa men det är svårt att hitta en stad där du inte har det.

Intervjuare [00:09:52]: Visst, men du skulle rekommendera, om någon frågade dig så skulle du rekommendera dem att flytta till Göteborg?

Talare [00:09:57]: Jaa absolut, jag älskar den här staden på det sättet, jag stortrivs i Göteborg och det är också det att det är ganska lätt att ta sig runt, jag tycker det är jätteskönt att slippa tunnelbanor, ja, för det är också en del av Stockholm att man inte riktigt kommer in i staden för att tunnelbanan är så sluten, du får aldrig förståelse för hur staden är upplagd, du går ner i ett hål och kommer upp i ett annat hål, men i Göteborg med sina spårvagnar som också tillhör lite grann utav charmen, så ser du hela tiden när du åker, och jag tror att det påverkar också människor negativt att gå ner i ett hålrum och åka tunnelbana, jag tror att det på något sätt stänger av människor, medans i ovan jord så kan vi lättare ha kvar kontakten med varandra. Det är bara min egna personliga tolkning [skrattar].

Intervjuare [00:10:59]: Det är en rimlig tolkning skulle jag säga, mm. Kan du beskriva, upplever du att du är en göteborgare?

Talare [00:11:11]: [Skrattar] Ja jag skulle säga att jag upplever mig att vara göteborgare men jag vet också att det är många som skulle säga nej det kan du inte vara förrän i tredje

generationen, så, men jag känner mig som en göteborgare det jag gör.

Intervjuare [00:11:29]: Vem tycker du är en göteborgare?

Talare [00:11:30]: Oj, väldigt många, [skrattar] vad ska jag säga? Tomas von Brömssen är väl en som jag känner, men alla de här som man växte upp med, med Kent Andersson och allt arbete kring Folkteatern, och många musikgrupper jag menar som har sitt göteborgsfäste, ja det är väldigt många.

Intervjuare [00:12:03]: Men vad är en göteborgare?

Talare [00:12:04]: Ja vad är en göteborgare? Det var en svår fråga, nej men jag tror att det, med risk att hamna i klyschor så, just som jag sa att det finns en mentalitet i att ta det ganska lugnt, det är inte den där stressen som det är i många andra städer. Det finns någonting gemytligt över Göteborg, det finns ju såklart den göteborgska humorn som inte går att ta bort, som är en väldigt speciell humor på många sätt den här lite småironiska ordlekarhumorn som också är typisk för Göteborg. Vad är han mer? Ja havet präglar nog väldigt många som är göteborgare som är göteborgare det finns också en stolthet fortfarande kvar i den äldre generationen av Göteborgs varumärke med varven och hela det där, hamnen, det är ju en arbetarstad även om det inte är så mycket kvar av det längre, men det är nog många som fortfarande lever kvar i det och försöker vara trogen det. Ja jag tror det är ganska typiskt göteborgare.

Intervjuare [00:13:34]: När du säger att havet präglar är det just du tänker hamnen och varven och så eller?

Talare [00:13:39]: Ja jag tror också att väldigt många människor har en stark koppling till havet, jag vet själv om jag hamnar i inlandet vid även väldigt vackra platser med insjöar så är det någonting som jag saknar, det är den här doften av havet, det är ju det livet som är kring ett hav, att kunna cykla ner och bada i ett saltvatten, så att jag tror att väldigt många på något sätt har en koppling till havet i Göteborg.

Intervjuare [00:14:12]: När kom din sån känsla i och med att du är uppvuxen längre in i landet?

Talare [00:14:20]: Alltså jag började segla väldigt tidigt redan när jag bodde i Lidköping med jollar, och men vi hade, när jag var lite äldre för vi hade först vår sommarstuga på Kinnekulle men sen när jag kom upp i tonåren, 15 kanske jag var, så skaffade vi en sommarstuga på västkusten där jag tillbringade väldigt mycket tid och även på vintern kunde åka dit bara för att jag just älskade havet. Så det kom nog redan där, det kanske kom tidigare fast det inte blev så tydligt förrän jag fick vara vid havet så pass mycket som vi var, och seglingen har alltid funnits och jag var ute flera år på GKSS skolfartyg och seglade på somrarna, så segling har funnits med nästan hela mitt liv på olika sätt och då är det ju på något sätt naturligt med havet.

Intervjuare [00:15:23]: Var har du segelbåten idag?

Talare [00:15:25]: Nu har jag den vid Välens småbåtshamn, sen, det här är första sommaren som jag har den där, det är perfekt för nu har jag cykelavstånd till båten också.

Intervjuare [00:15:36]: Precis.

Talare [00:15:38]: Jag ordnar mitt liv väldigt litet område.

Intervjuare [00:15:39]: Jag förstår, var låg den innan då?

Talare [00:15:41]: Då låg den i Björlanda, och när jag bodde i Kungälv så låg den ute vid Nordön.

Intervjuare [00:15:48]: Seglar du mycket?

Talare [00:15:49]: Ja alltså jag köpte en väldigt billig båt, jag hade tur, gjorde världens fynd, vilket var skönt för samtidigt så känner jag att då har jag inte den där pressen på mig, att om jag köper en båt för flera hundra tusen då skulle jag känna en press att jag måste komma ut, men nu är det mer så att nu följer jag vad jag har lust att göra och vissa år blir det mycket och andra år blir det mindre och det känns inte som att jag får dåligt samvete för det utan det får följa, som i somras var det för varmt, och blåste ingenting, och sen när värmen försvann då blåste det för mycket, så att, nä, det får bli som det blir.

Intervjuare [00:16:25]: Men den är så pass stor så att du kan bo i den?

Talare [00:16:27]: Oh ja den är, två eller tre personer kan sova i den. Så det är perfekt att sticka ut och så tillbringar man några nätter vid en öde ö för sig själv, i meditation ungefär nästan.

Intervjuare [00:16:42]: Det låter härligt.

Talare [00:16:40]: Ja det är härligt.

Intervjuare [00:16:45]: Jag tänkte på det att du sa att du jobbade på Frölunda Kulturhus, vad gör du?

Talare [00:16:51]: Jag är kulturproducent som det heter men i den tjänsten så är jag också ansvarig för ett nationellt figurteatercentrum, vilket är väldigt unikt för det finns bara ett sådant i Sverige och det ligger där, och det grundades egentligen för 35 år sedan nu eller om det är 36 till och med, utav en kvinna som heter Annette Cegrell Sköld som var väldigt dockteaterintresserad, och hon gick i pension för fem år sedan och då fick jag ta över det och har ändrat lite inriktning på det och breddat verksamheten, och kallar den numera för figurteater bara för att det inrymmer fler olika genrer av dockteater och skuggteater och maskteater och animerad film och så vidare.

Intervjuare [00:17:36]: Så vad gör du rent konkret?

Talare [00:17:38]: Rent konkret så, dels arrangerar jag en stor internationell festival, som jag

förut har gjort varje år men nu har jag lagt om till vartannat år mest på grund av tids, jag har inte tid, jag måste söka pengar för nästa års festival innan jag har haft årets, vilket inte är fruktbart, och jag hinner inte se föreställningen. Och sen har jag som nu ganska snart så har jag en inspirationsdag för andra scenkonstnärer att komma och se på figurteater som mer vänder sig till en vuxen publik, i och med att det är så ovanligt i Sverige. Sen har jag fortbildningskurser för pedagoger, jag hade en igår för förskolelärare ifrån Lundby och då hade jag det i skuggteater, sen har jag workshops för barn, i animerad film, i skuggteater och allt möjligt. Så det är ett väldigt brett och väldigt fritt arbete, det är jag själv som skapar väldigt mycket det jag ska göra. Sen håller jag inte bara på med det utan jag arrangerar mycket hantverkskurser och workshops under sommaren, vi har en stor park som använder hela sommaren där alla arrangemang är gratis, och där jag försöker att engagera olika typer av hantverkare som har workshops för barn och unga.

Intervjuare [00:19:00]: Är det i närheten av...

Talare [00:19:01]: Ja det ligger precis nedanför kan man säga kulturhuset och sträcker sig ända bort till Frölundaskolan och hela det området heter Positivet så den heter Positivparken, och där har vi också musik och vi har dansföreställningar och teaterföreställningar, all möjlig verksamhet hela sommaren.

Intervjuare [00:19:22]: Har du alltid hållit på med teater?

Talare [00:19:24]: Näst intill men jag började lite annorlunda i min karriär, jag började som yrkesmilitär och det var ju mest en slump för jag skulle, jag ville komma in på en utbildning, jag skulle bli laboratorieassistent hade jag tänkt inom rättsmedicin. Men så kom jag inte in på den utbildningen och då tänkte jag men då gör jag lumpen nu för då får jag välja vart jag kommer, så slipper jag ta risken att hamna uppe i Arvidsjaur eller Boden eller något sådant där, brr, kallt köldhål och så valde jag ett som inte var så stridande förband utan jag hamnade på terrängen de som har hand om mera transporter och sjukvård och så vidare. Och så var jag där ett år och så var det klart och så står de där och erbjuder ja men du kan gå ett år till och så får du lön, mhm, och i samma veva så hade jag möjlighet att få en lägenhet i Skövde så det kom lägligt, och det gick ganska bra hem hos tjejerna på puben där i stan också med uniform så att ja, när man är 18 år och lite blåögd så hängde man på och sen så fortsatte jag två år till eller tre år till nästan, men då jobbade jag inom sjukvården, sjukvårdsförbandet, och framförallt på fältsjukhus och kände väl att ja, ja, jag gör väl nytta här och samtidigt så fick jag en väldigt massa bra utbildningar inom sjukvård och inom fordonstransport så jag fick alla körkort jag kan ha, i princip gratis. Så det gjorde att jag var kvar, men sen kom moralen ikapp, och man känner nej jag vill inte stötta det här längre så då hoppade jag av snabbt och blev matematiklärare och biologilärare i Kungsbacka, hur det nu kunde hända sig, ja det innebar att då bodde jag faktiskt i Göteborg redan då och det här är på 70-talets slut och bodde i Kortedala och pendlade.

Intervjuare [00:21:28]: Gick du en utbildning till lärare då?

Talare [00:21:29]: Nej det var bara rätt in och jag har inte ens gymnasiet...

Intervjuare [00:21:34]: Nej [skrattar].

Talare [00:21:35]: ... så jag fattar inte hur jag kunde få jobbet så det var ett tufft år, det var ett väldigt, väldigt tufft år, och så råkade jag springa på, men då när jag var militär, så höll jag ändå på med amatörteater på kvällarna så jag var lite märklig eller ja vad ska jag säga, väldigt sökande person tror jag, så jag höll på med amatörteater på kvällarna ibland med värnpliktiga som jag hade på dagarna, var med i gruppen och sen var jag militär och så var jag raggare [skrattar], och sprang på diskoteket i Skövde. Så det var en liten spännande tid, identitetssökande tid, men sen i alla fall så hamnade jag då i Kungsbacka som lärare och det var ett väldigt tufft år, trivdes inte för jag kände att jag hade inte kompetens för det här men jag fick ändå genomlida året, och råkade springa på, på Drottningtorget en tjej jag kände igen från en tågloff, jag hade suttit och spelat Yatzy med henne och hennes kompis ifrån Aten upp till Salzburg tror jag att det var [skrattar], och en kille, hennes kille kom gående och han tittade på mig, känner du inte igen mig? Nej. Då var den en av de här värnpliktiga som jag hade, som hade varit med i samma amatörteatergrupp, som hade träffat den här tjejen [skrattar].

Intervjuare [00:23:02]: Vilken slump.

Talare [00:23:05]: Och hon gick då på Nordiska folkhögskolan så då tipsade hon mig men sök dit, så så kom jag egentligen in på riktigt på teatern. Så där gick jag då två år och kände väl att det här vill jag vidare med, och hade en amerikansk gästpedagog som annars undervisade på en skola i USA, som höll på med clowneri och fysisk teater och maskteater, och jag kände ja men det här skulle kunna vara någonting så då stack jag iväg och läste där i först ett år, och sen kom jag hem och så fick jag jobb med en grupp i Malmö, Lund, Malmö som skådespelare och så jobbade jag med dem och sen så åkte jag tillbaka och gick ett andra år, och sen höll jag på att pendla där mellan USA och Sverige under fyra, fem år, så fort jag fick ett anbud om att vara med i en föreställning i USA så åkte jag dit och sen när jag kom hem så hade jag tur att få jobb med den där gruppen i Lund, som sedermera blev Länsteatern i Skövde så min cirkel slöts, helt plötsligt var jag tillbaks som skådespelare i den staden jag hade varit militär [skrattar]. Så, ja då det var väldigt spännande år, men jag levde egentligen med en resväska det var allt jag ägde, så att det var också därför att när jag bestämde mig för att inte bo i USA, så hamnade jag på Kinnekulle för där kände jag mig mest hemma och bodde väl där tre eller fyra år innan jag sen flyttade ner till Göteborg.

Intervjuare [00:24:48]: Och då har du hållit på med också teater här?

Talare [00:24:54]: Jag började studera hantverk när jag så att säga slutade med skådespeleri, sen har jag fortsatt med egna föreställningar, både med maskberättarföreställning men också clownföreställning har jag hållit på med i alla år, men då i egen regi eller i samarbete med olika musikgrupper, jag har jobbat med Bohuslän Big Band och gjort en föreställning och sådana där saker. Men då började jag studera hantverk för teatern låg så nära mig och mitt hjärta så att, jag började försöka studera hur man gör masker till teater, jag hade sett det en gång i Danmark på ett studiebesök en kille som gjorde masker i läder, och blev så fascinerad, och fick veta att det finns en kurs i Italien man kan gå, och i ett indirekt utförsök från Länsteatern i Skövde, för att den förra chefen blev väldigt fult avsatt, men så ville de ha kvar mig och att jag skulle säga ja till fastanställning så bestämde den administrativa chefen nej men vi betalar den här kursen för dig. Jag sa okej det får du väl

göra, det bryr inte jag mig om och så åkte jag ner och gick hos Donato Sartori som är en av mästarna inom lädermasktillverkning eller lädermaskmakeri egentligen, så där var jag en sommar och fick lära mig det och kom hem alldeles uppfylld av den kunskapen och ville lära mig mer, och sökte stipendie något år senare och åkte till Bali i fyra och en halv månader. För att grunden i lädermaskmakeri är att man skär ut en form i trä och sen formar man skinnet på den och då kände jag att det bästa stället jag kan lära mig träsnideri är på Bali, så där satt jag på golvet med benen i kors i fyra och en halv månad hos en av öns absoluta mestare, en av de tre familjer som får göra heliga masker så det var en otroligt spännande period.

Intervjuare [00:26:53]: Men hur fick du chans att komma till honom?

Talare [00:26:56]: Jag hade kontakt med en kille i Danmark som var maskmakare som hade rekommenderat en annan person, och så sökte jag stipendium och fick, och när jag åkte till Bali så bestämde jag att jag ska inte gå till honom först, som jag hade fått rekommenderat. Jag ska gå runt och se en massa olika maskmakare, och se den här stilen passar mig. För det är väldigt strikt där att om du har valt en så kan du inte byta, för då är du illojal och då är det ingen av dem som vill ha dig [skrattar]. Så då tog jag min tid och så gick jag runt och så hittade jag en man, jag kände till hans namn sedan tidigare och bestämde, här vill jag sitta och så frågade jag honom och så fick jag betala 20 kronor per dag, för att få låna verktyg och material och färger och allting. Så det var en fantastisk resa och sen efter det så har jag frilansat i väldigt många år då runtomkring både i Sverige och utomlands och gjort masker till föreställningar och, framförallt har jag jobbat väldigt mycket med Västanå teater där bland annat jag och kostymören Inger Stinnerbom har haft utställning här uppe med hennes kostymer och några av mina masker.

Intervjuare [00:28:20]: Här på museet?

Talare [00:28:20]: Mm här på museet. Så de har jag jobbat med i nästan 20 år fram till jag fick det här jobbet då, fast jag är ändå egentligen med ändå (?) och nu ska jag jobba med dem nästa sommar igen, ta lite ledigt och jobba med dem. Men sen har jag också undervisat väldigt mycket, undervisat i maskgestaltning och improvisationsteknik och clownteknik, det har till och med blivit så mycket att nästan var enda person jag möter idag som är numera min kollega har jag haft som elev [skrattar], för jag var runt både på Nordiska Folkhögskolan, jag var på Wendelsberg i några år, jag var på avdelningen för dramatik i många år, jag var på teaterhögskolan här i Göteborg i flera år och förutom en massa andra platser och även utomlands, mycket i Italien har jag varit och undervisat. Så att det har varit mycket resande i många år, även jag har haft tur ändå för jag fick barn då, min dotter är nu 23 och det har ändå passat in ganska bra, det har inte varit så mycket resor så att det har stört familjelivet på det sättet. Det har gått att sammanfoga ganska bra. Speciellt de åren när hon var liten så var det väldigt lite resor, då var det mycket Göteborgsbaserat undervisande och jag har jobbat många, många år med Masthuggsteatern och gjort masker åt dem till deras uppsättningar, sen har jag breddat mig och jag jobbar också nu med skulptur och viss grafik och gör smycken och så vidare. Så det har varit ett väldigt brett liv liksom, det har också gjort att jag har klarat mig bra som egenföretagare i ganska många år, fram till man märkte att kulturpengarna började försvinna från alla möjliga institutioner och ingen hade råd med någonting längre, vilket är hemskt tragiskt, så. Så det här var ett brev på posten att få den här anställningen, den kom precis i rätt läge och nu känns det ändå jätteskönt, dels att kunna

ha tid att bygga upp sitt hem, bygga upp sin vänskapskrets i Göteborg, vilket också man har fått lida för lite litegrann när man har rest så mycket att man har sina vänner på fel ställen, det är några i USA, det är några i Danmark och det är några i Norge och det är några i Värmland och de är aldrig på rätt plats [skrattar].

Intervjuare [00:30:54]: Nej just det.

Talare [00:30:56]: Så att det känns väldigt skönt.

Intervjuare [00:30:59]: Men, när dina vänner kommer hit och hälsar på dig, vad gör du då med dem?

Talare [00:31:05]: Vad gör jag då? Det är så olika, det beror på vad det är för vänner som kommer, vissa vänner kommer ner, de kanske vill sticka ut och segla. Andra kanske är teaterintresserade människor så då försöker man gå och se någon föreställning, eller bara en lång promenad i Slottsskogen och en stund på Villa Belparc så det beror så mycket på vem det är som kommer, vad man gör.

Intervjuare [00:31:29]: Men finns det några platser i Göteborg som är viktiga för dig eller som du tycker särskilt mycket om?

Talare [00:31:39]: Ja, alltså Slottsskogen älskar jag, ibland ska jag säga. alltså sommartid är Slottsskogen helt fantastisk med det liv som är i Slottsskogen eller att bara sitta i Villa Belparc på uteserveringen och ta ett glas vin en sommarkväll. Jag älskar Änggårdsbergen och ibland så brukar jag ta promenader ifrån där jag bor upp genom hela Änggårdsbergen och så ner genom Botaniska. Botaniska är också en väldigt vacker plats som jag tycker väldigt mycket om. Havet såklart, där finns det många underbara platser, det är bara att välja hur mycket folk man vill ha kring sig. Ja även åka upp, cykla upp därifrån jag bor och gå runt uppe i Sisjön är väldigt fint, där kan man också välja hur pass ensam man vill vara eller om man vill ha folk omkring sig. Så det är mycket naturplatser i Göteborg som jag framförallt tror jag älskar, men sen finns det platser som jag tycker väldigt mycket om, Världskulturmuseet är en plats jag tycker om, det är ett fantastiskt museum.

Intervjuare [00:32:56]: Varför det?

Talare [00:32:58]: Dels för den är väldigt inbjudande på ett sätt, man kan alltid hitta någonting nytt där på något sätt även om jag har sett en utställning två, tre gånger, sen den här stora trappan är så inbjudande och lockande och också att de har kvällsöppet någon kväll i veckan så att man kan åka dit och sätta sig, och bara sitta där och ta ett glas vin kanske eller en kopp kaffe och bara titta på besökare, det är ett väldigt kravlöst museum. Så det vet jag framförallt tidigare när jag bodde mer i stan eller i Kålltorp så var jag ofta där, och jag gick också en lärarutbildning för att få kompetens som gymnasielärare för att det börjar bli svårt att inte ha den, och då satt man ofta där och studerade, sen finns det många caféer i stan som man tycker väldigt mycket om att sitta på, och det som händer nu nere i hamnen det tycker jag, det blir mer och mer fina ställen. Röda Sten är också ett sådant älsklingsställe, sommartid framförallt, att sitta där på bryggan utanför Röda Sten är helt underbart och titta ut över inloppet till Göteborg, ja det är många platser.

Intervjuare [00:34:28]: Hur rör du dig i stan?

Talare [00:34:33]: Jag sålde min bil för tre år sedan när jag insåg att den bara stod på parkeringsplatsen, för jag hade så nära till jobbet och jag hade så nära, jag åkte aldrig in till stan, varför skulle jag in och göra när jag hade Frölunda Torg? Det var lättare att cykla och då sålde jag bilen och köpte mig en elcykel. Så jag cyklar väl så mycket jag kan, utom kanske om det blir väldigt halt eller riktigt ruskigt väder då tar jag buss eller spårvagn.

Intervjuare [00:35:05]: Har du varit, känner du till alla delar av Göteborg tycker du?

Talare [00:35:11]: Det ska jag inte säga, ja känner till gör jag men jag kan inte säga att jag känner alla delar utav Göteborg. Nej det är de delar som jag har bott i men sen är det så stora förändringar också, jag bodde en period i Gamlestaden, den gamla Storgården och då hade jag en liten lägenhet där.

Intervjuare [00:35:32]: Vad sa du den gamla?

Talare [00:35:34]: Den gamla Storgården, jättefint, den här stora gården med en jättestor innegård.

Intervjuare [00:35:42]: Jaha den känner jag inte till.

Talare [00:35:43]: Som en fyrkant och sen har det blivit jätteupprustat nu och jättefint, då var det ett av de sämre områdena i Göteborg, såg ut ungefär som gamla Haga. Men idag så känner jag knappt igen mig när jag kommer till Gamlestaden, för det är ju väldigt stora förändringar i stan just nu. Angered har jag varit i ganska mycket för jag var gymnasielärare, under den tiden jag läste till gymnasielärare, på Angereds gymnasiet så där har man varit, och där var man också ganska mycket förr på Angereds teatern när jag började med teater så var det att antingen åkte man till Angered eller så åkte man till Frölunda, för det var de två ställena som det fanns gästspel. Framförallt i Frölunda, på kulturhuset där det var den enda gästspels scenen på 80-talet och de hade också en budget för att ha gästspel, så dit åkte man och såg allt av den senaste internationella scenkonsten, och gick workshops. Och sen var det då när Angereds teatern var som mest livaktig så var det en jättestor inspirationskälla för en själv helt enkelt. Sen lärde jag känna Kålltorp ganska bra den tiden, jag bodde ändå där i två eller tre år, och det tycker jag är ett väldigt fint område och det är också ett område i förvandling, generationsskifte, det märkte jag bara de åren som jag bodde där. Och nu börjar jag väl långsamt lära mig mer och mer om Järnbrott och Högsbo och Frölunda och de delarna, sen har jag bott en period i Kungssten lite kort, bodde lite grann i Majorna under en period, så att man har haft sina nedslag, det blir oftast det att utifrån där jag jobbar eller bor det är det området jag lär mig mest omkring. Jag bodde i Olskroken också under ett eller två år så där känner jag också till rätt så bra.

Intervjuare [00:37:52]: Upplever du att Göteborg är en segregerad stad?

Talare [00:37:53]: Oh ja, mycket, och det märker jag inte minst i Frölunda, kanske den mest segregerade stadsdelen, genom att du har både Askim, Frölunda och Högsbo och de enorma

socioekonomiska skillnaderna som råder i samma stadsdel där du har från de absolut sämst lottade till de absolut bäst lottade i samma stadsdel, så att den, det, och det är väldigt strikt var gränserna går så, mellan de här olika delarna. Och det är klart att det kanske finns lika mycket problem i både Hammarkullen och Angered, det vet man också att det är segregerat och att innerstaden är, den är ju för väldigt mycket svenskar, vita, övre medelklass, det finns inte någon som har råd att köpa en lägenhet i innerstaden idag. Så att visst är det så.

Intervjuare [00:39:06]: Vad tänker du om det?

Talare [00:39:09]: På sätt och vis är det ju fruktansvärt, jag menar på ett sätt så har stadsdelsindelningen kanske påverkat det här också och jag vet att man idag utreder om man ska ta bort stadsdelarna, för att kanske jämna ut det ekonomiska läget för nu har stadsdelarna varit så styrda utav den egna ekonomin och det är klart att har du ett sämre befolkningsunderlag med en lägre inkomst så får du ett sämre läge och så drabbar det skolan och så drabbar det all annan verksamhet. Man kan tycka att det är märkligt i Frölunda när du har den bredden att det skulle egentligen generera mer till stadsdelen som helhet, men det gör det inte av någon märklig anledning. Så att jag tror på sätt och vis så tror jag att bryta upp stadsdelstänkandet kan gynna, men sen handlar det också om hur vi hanterar marknadshyror och att det byggs för mycket bostadsrätter och att det inte byggs hyresrätter till vettiga priser också i innerstaden för att blanda upp mer att tillåta människor bo mer var de vill, inte bo där de har råd att bo.

Intervjuare [00:40:25]: Vad är din relation till Hisingen?

Talare [00:40:28]: Den är väl inte så stor, jag har ett par vänner som bor på Hisingen så jag är där då och då och hälsar på men jag har inte varit mycket på Hisingen det har jag inte, jo lite grann fast då har det också handlat om landsbygden alltså ut till Lillebybadet och ut och vandra i naturen på Hisingen, för det finns ju väldigt mycket vacker natur på Hisingen så att på det sättet, och sen hade jag min båt en period på Hisingen, men det gjorde ändå inte att man lärde känna Hisingen, det kan jag inte påstå.

Intervjuare [00:41:03]: Mm. Vad säger begreppet Göteborgsanda dig?

Talare [00:41:09]: Ja vad är den egentligen? Jag har nog inte riktigt förstått vad den ska stå för egentligen helt konkret, men jag tror alltså någonstans att det ska handla om att man inte, på något sätt att det handlar om en samarbetsmodell och att det är någon slags positivism i den, att inte, att också att inte vara rädd att ta i, att om det krävs så hjälps vi åt, inbillar jag mig att den står för men jag har inte riktigt fått en klarhet i, för samtidigt så har man ju tyvärr använt Göteborgsandan som ett skällsord ibland, och det är speciellt i samband med de här ekonomiska skandalerna ofta i ganska högt uppsatta led, att det har blivit en negativ, att man hjälper varandra men på fel sätt vilket är jättetråkigt.

Intervjuare [00:42:18]: Javisst. Vad tänker du om Göteborg om 50 år? Vad tror du har hänt? Hur ser det ut?

Talare [00:42:29]: Oj, nej men framförallt så ser man i alla utvecklingsplaner att det är ju en enorm förändring på gång i stan. Jag är inte helt klar på att det är bara till det bättre men att

det kommer förtätas och att det kommer att byggas, att man försöker modernisera stan extremt mycket, så om 50 år kommer det nog att se väldigt annorlunda ut, framförallt hela waterfronten tror jag kommer vara väldigt, väldigt annorlunda. Sen är jag väl absolut inte någon påhejare av Västlänken eller av det tunnelbygget, jag förstår inte riktigt varför man gör den, men det är ju sådant som inte går att påverka så det kommer att ske oavsett. Men jag tror inte att det kommer få den effekt som man inbillar sig, så det är lite stora ingrepp man gör i stan för liten effekt. Men så är det ju. Men om man får drömma så skulle det vara att vi har en mindre segregerad stad, jag tror tyvärr inte det, utvecklingen både i Sverige och utomlands tyder ju mer på en större segregation, och ett större jag och dem, eller vi och dem. Man hoppas ju att den pendeln hinner svänga tillbaka på de här åren och gå åt andra hållet, att man ja återupprättar så vackra ord som solidaritet exempelvis, men utvecklingen ser mörkare ut än förhoppningen, tyvärr. Men det är klart det kommer att ha skett, alltså Göteborg kommer säkert vara kanske uppe i storleken av Stockholm om 50 år det tror jag är säkert.

Intervjuare [00:44:37]: Om du fick önska något hur det skulle se ut, alltså förutom segregerings...

Talare [00:44:44]: Nej men att det skulle råda en större jämlikhet i staden helt enkelt, att vi var bättre på att ta hand om besökare, människor som kommer hit av olika skäl som flyr krig och så vidare, att vi har ett större solidariskt tänkande, att inte allt hela tiden bara är kommers, utan att vi hittar andra värden, att kulturen har fått en mycket större plats, att man har insett hur viktig den är för ett samhälle för värderingar och för värderingsfrågor, för att kanske motverka segregation. Det är väl sådana saker som man skulle önska att det har kommit till. Att vi har kommit, skaffat eller att vi har lyckats att skapa en skola och en fritid som känns meningsfull för unga, så att de inte hamnar i det här att hamna i gäng och missbruk. För det är också ett hot vi har, att vi fortsätter den felaktiga vägen med att snarare lägga ner än att satsa och se till att skolan är bra och är inspirerande och att motverka att ungdomar hamnar utanför, får inte vara med, för det är det som är framtiden, det är dem som kommer vara de ledande om 50 år, och misslyckas vi nu så kan vi sitta med facit, ett väldigt negativt facit om 50 år.

Intervjuare [00:46:32]: Vad tror du då, är du hoppfull eller?

Talare [00:46:35]: Tyvärr ser man ju inga tendenser. Alltså man önskar att man kunde se tendenser på att, jag menar man har ungdomssatsningen men, ja men vi kanske måste arbeta mer aktivt, det kanske inte räcker med att vi säger att vi har ungdomssatsning i ett antal stadsdelar, utan vi måste arbeta mycket aktivare och vi måste börja tidigare i åldrarna och där tror jag att skapade verksamhet om det är musik eller teater eller vad det är har en viktig roll. Därför att all konst och kultur får dig att bli en tänkande människa, du lär dig empati, konsekvenstänkande, som många idag saknar, man tänker inte på att om jag skjuter dig så får det en konsekvens. Och det där är ingenting som vi föds med utan det måste läras in, och det måste göras på ett bra sätt, på många olika plan, skolan är viktig, kulturen är viktig, fritiden är viktig, idrotten är viktig, alla ställen där du kan lära dig om värdegrunden är centrala i detta, men tyvärr så märker man inte, man ser inte tendensen att det går åt rätt håll, utan det är snarare precis tvärt om, att det går åt andra hållet så att tyvärr så är jag just nu i alla fall pessimistisk trots att jag alltid försöker att vara optimist.

Intervjuare [00:48:13]: Mm. Men du har varit inne på detta men vi har en fråga här som är tre bra saker med Göteborg kan du säga det?

Talare [00:48:25]: Jag tycker framförallt mentaliteten, att det är ett lite mer avslappnat sätt i Göteborg, absolut, sen tycker jag också det att, alltså storleken på staden är bra för du kan cykla till nästan var som helst inom Göteborg, även om det håller på att fortsätter att utvecklas cykelbanor och cykelvägar och så, så börjar det bli ganska bra, sen vad är det mer? Ja sen är det ju då den här, tre bra saker... Ja det är så mycket vad ska jag välja ut? Att jag kan få den bästa färska fisken i Sverige [skrattar].

Intervjuare [00:49:20]: [skrattar] Sa du med rätt dialekt också.

Talare [00:49:22]: Ja [skrattar].

Intervjuare [00:49:26]: Då känns det nästan tråkigt att avsluta med tre dåliga saker men vill du göra det ändå?

Talare [00:49:32]: Det är ju segregationen, den är någonting som överskuggar väldigt mycket och det är det här med att skapa en meningsfull fritid, spännande, och fånga upp ungdomar och bygga upp ett riktigt levande kulturliv och det känns inte även om vi har mycket kultur så känns det som att vi kan göra mycket, mycket mer. Jag ska inte säga att det är rent dåligt för det är fel att säga, men om man då tittar på mig själv som har varit frilansande konstnär och teatermänniska i väldigt många år så är förutsättningarna för att vara en fri konstnär väldigt dåliga i Göteborg, och det vet jag hur många, jag har hur många som helst vänner som kämpar och försöker överleva som konstnärer, så det skulle jag önska förändrades.

Intervjuare [00:50:36]: Och till sist vad fick dig att vilja vara med i det här projektet?

Talare [00:50:42]: Det kommer ju egentligen från en fråga [skrattar.] En fråga om att, nej men jag tycker att det är spännande med berättelser. Jag har alltid tyckt att berättelser är mycket intressant och spännande och människors resor som man gör för att hamna där man är och det är också spännande när man sitter så här och pratar med dig att när man reflekterar bakåt så tänker man oj, det har hänt ganska mycket, ibland så när vi inte får prata om våra liv så kan vi vaggas in i att, det har inte hänt något speciellt. Jag jobbade med ett gäng damer på en träffpunkt, Altplatsen, det var väl sex damer från, i ålder mellan 80, 87 någonstans där, och de fick göra en animerad film om sin barndom. Och det började såklart med, nej men jag har ingenting att berätta, och sen efterhand så kommer det mer och mer fantastiska berättelser från dessa kvinnor, som vi gjorde en film omkring, det gamla Göteborg och deras uppväxt i Göteborg. Och det var helt fantastiskt, för alla människor bär på en berättelse men man tänker inte på det, man sitter inte och skriver ner den och man berättar det inte för andra, och när man inte gör det så minns man inte heller, man måste påminna sig själv om allt som har hänt och att varje människas liv är spännande på något sätt.

Intervjuare [00:52:18]: Var finns den filmen idag?

Talare [00:52:19]: Den har jag [skrattar].

Intervjuare [00:52:24]: Den låter väldigt rolig.

Talare [00:52:25]: Nej, jag har inte velat lägga ut den för jag tror inte att de vill att den ska läggas ut.

Intervjuare [00:52:31]: Men den ska inte sparas i något arkiv?

Talare [00:52:32]: Jodå, det kommer den att göra, den kommer gå med i arkivet, vi sparar allt sådant.

Intervjuare [00:52:36]: Just det.

Talare [00:52:38]: Vi hade en stor premiärgala, med damerna i högsätet [skrattar].

Intervjuare [00:52:42]: Vad roligt, fick de animera eller hur gick animeringen till? Var det deras bilder då eller?

Talare [00:52:48]: Vi jobbade med klippdockor som de fick sitta och klippa ut och så fick de göra kläder till dem och så hade vi deras ansikten på dockorna. Ja det var så roligt, jag har sällan skrattat så mycket, vi skrattade varenda gång vi träffades, i princip hela tiden, och sen jobbade vi då med sådan här stopmotion när man tar en bild och flyttar dockan lite och så. Nej det var jätteroligt, så fick de sen tala in texter till det. Så la vi in egna foton från sin egen barndom emellanåt så man fick verkliga foton som kom från klassrummet och kom från hemmet och så, så blev det någon slags dokumentation.

Intervjuare [00:53:33]: Hur kom det sig att de valdes ut till det, eller var det...

Talare [00:53:38]: Det finns en kille som heter, nu ska vi se vad han heter, han heter Stanislaw Przybylski, som jag råkade ramla på, som hade jobbat i flera år nere i Småland med projekt, med äldre och animerad film på äldreboende och så vidare. Och så blev jag så himla intresserad av att testa om vi kunde göra något liknande, så att jag tog hit honom och han hade en halvdag med oss och visade hur han hade jobbat och så. Så då hade jag fått regionala utvecklingspengar som jag bestämde att det här ska jag använda till det här, bland annat då, och så gick jag via deras då aktivitets vad det nu heter och frågade om hon visste om det var någon som kanske ville vara med, och så hade jag en informationsträff på Altplatsen med alla som är där, och ifrån den så kom de här sex damerna, som började kalla sig för soffgänget sen efteråt [skrattar]. Men det var helt underbart och de var så lyckliga.

Intervjuare [00:54:40]: Jag tänker att det är något som alla borde få vara med om.

Talare [00:54:44]: Ja precis.

Intervjuare [00:54:46]: Det var en rolig berättelse [skrattar].

Talare [00:54:47]: Ja [skrattar].

Intervjuare [00:54:49]: Är det något annat du känner att du vill lägga till eller säga?

Talare [00:54:54]: Nej jag tror inte det, jag tror att det sammanfattar rätt mycket.

Intervjuare [00:55:00]: Det var inget som du tänkte, det där skulle...

Talare [00:55:05]: Nej jag tror att jag har fått med rätt mycket av mitt liv, så. Jag tror det.

Intervjuare [00:55:15]: Vad bra, jag är tacksam.

Talare [00:55:16]: Jag kommer inte på någonting i alla fall [skrattar].

Intervjuare [00:55:18]: Nej då får du höra av dig om du gör det, tack ska du ha, då stänger jag av här.

[bandningen slutar]